

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【中排灣語】 高中學生組 編號 3 號

temalidu asinanesenai nia vuvu

izua ku sitjaucikel a senai nia vuvuanga, nutja sisenai tjapadjalim itjen
uta amumalj, inikatjen a masupisupil. macaqu a kisedjam tua nguanguaq a
quljav na quljimamarav, “ nu i ljegeljegan sun, nasequljimamarav sun. ” nui
kaqepuan matuquljimamarav a su kinamalangn aya. kisun a kemeljang?
aicua sipakalevaleva sipapiayayan tua vavayan! a uqaljaqaljai nu
kiqujimamarav sipakaleva ta sudju, nu gaugaven sipagalju sapacaingan a
pitacabu a pakialalang a kisamiyayan! paru situcuan asipacaicaing a lalang,
temalidu aparuarut a sicuacuayan!

“ nudjemeli ti ljiyadadan tiljiya kakayin ayamen! ” nulemangdanga tua
quililj a qayaqayam, namapuzangal turi sekiqavuan tu secevang tua
sudjusudju aya. “ kavalanga liyapiyap palaliqu tu punat! ” pukavala tu
meqayaqayam a tjemkulj tua gadu sa kipepu tua sudju siniaya. izuata
“ kavalanga liyavangen patatizulj tu semekeljen! ” kavala a paljangpang
sitizutizulj a umaq a maqiljainu, inika matjatjaulaula aljemitaqadav siniaya.
“ tjamulamulang i surur marekutj aken a raras ” aicua pausev a vavayan,
ikaken a temuru a kisulid siniaya. kasicuayan, pakatuasenay a pakinemenem

tua ikapena’etelengan a vavayan au’aljay, mavan tja sikeljang

tua namakuda apacengceng akakudan a situluan kasicuayan.

nusemanqimang ta sacemel, “ paljayljay qacengelan rudangasan kiku
pinalaliljuk a ku paljayljay ”. qacengelan nuaya nadjemameq ta vavui,
rudangasan nuaya nadjemameq ta sizi, qadjeljeman nuaya nadjemameq ta
takec. rutaqungan nuaya nadjemameq ta venan. pinakacadja a
sikizengezenger tua inalapan kaqemaljud.

aicua a marekasenai, tjara madjuludjulu satjekacaqu, ljakua
rinamaljengan a kakayan, maruazua qayaqayam(liyapiyap) aya; gadu(punat)
aya; temkulj(palali’un) aya, paljangpan(liyavangen) aya...

tjalja mapaqenetjan, tjalja ljemakacan a senai a sicuayan! titjen a
paiwan zuku, kemasicuai maretimaljimalji masanlialiav a sisenayan.
nuparutak, nutemangic, numasalut, numaljeveq, nusemanqimang,
nupusawsau, nusalielim kata numasudjusudju... macaqu aravac a sicuayan,
sisanparutavak, silji’ayan a puzangalan ta tjengelayan ta vuruvuran a
sinljavakan apenuljat i vinarungan. aicua marka senai na ramaljemaljeng,
ulja tja seljudji a sasenayan a palalautanga...

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【中排灣語】 高中學生組 編號 3 號

精彩的古謠

古謠，是短短的歌詞卻藏著人生的哲理。像是會借用「吉丁蟲」的光彩耀目，來形容心儀的姑娘。當時的吉丁蟲可以當成表達愛意的禮品！

若遇見報喜鳥是代表好預兆，期待在路上聽見鳥笑聲，便能與私慕的人相見。也幻想變成烏龜那重重的「家」，得以形影不離！或是變成一隻會飛的鳥，飛到他愛人身邊！

從歌謠可以知道以前是生活保守的，男女的行為舉止不可以隨便。「綠蛹」這首歌在隱喻男子臨危不亂、謹守分寸的意思。還有用來誇耀獵物的歌，如「'ucengelan 是隱喻長得黑黑的山豬 vavuy」；「kavaluan 是隱喻已長獠牙的山豬 vavuy」等。

這幾首都簡短易學，但是有許多名稱都是古語，學會古謠和可以重新認識古語！排灣族的歌謠種類還包括婚、喪、喜、慶、工作、離別、五年祭、打獵讚頌等等。希望我們能將歌謠一直傳唱下去。